

PRILOG I.

OBRAZAC ZA IZRADU PLANA KONVERZIJE

(naziv projekta)

(naziv/ime i prezime korisnika)

1. PODACI O PROJEKTU	
1.1. NAZIV PROJEKTA	(upisati naziv projekta)
1.2. VRSTA ULAGANJA ZA KOJE SE TRAŽI POTPORA	A Konverzija panjača, šikara, šibljava, makija i gariga u šumske sastojine visokog uzgojnog oblika B Konverzija šumskih sastojina narušene strukture vrsta drveća u mješovite šumske sastojine s povoljnim udjelom glavnih vrsta drveća C Konverzija šumskih kultura i plantaža u mješovite šumske sastojine visokog uzgojnog oblika autohtonih vrsta drveća
(označiti sve vrste ulaganja za koje se traži potpora)	

1.3. UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA (s PDV-om)		HRK
1.4. UKUPAN IZNOS TRAŽENE POTPORE		HRK
1.5. UKUPNA POVRŠINA NA KOJOJ SE PROJEKT PROVODI		ha
1.6. TIP PROJEKTA	SAMOSTALNI ZAJEDNIČKI	
1.7. ZA ZAJEDNIČKE PROJEKTE	Broj korisnika uključenih u zajednički projekt	

2. PODACI O KORISNIKU	
2.1. TIP KORISNIKA	a) Šumoposjednik b) Udruga šumoposjednika/šumovlasnika c) Trgovačko društvo ili druga pravna osoba koja gospodari državnim šumama i šumskim zemljištima

2.2. NAZIV KORISNIKA (naziv ili ime i prezime)	
2.3. ADRESA PREBIVALIŠTA/SJEDIŠTA (grad, ulica i broj, poštanski broj)	
2.4. TELEFON/MOBITEL/FAX	
2.5. OIB	
2.6. MIBŠ (matični identifikacijski broj šumoposjednika)	

3. PLAN KONVERZIJE	
3.1. TIP I NAČIN IZVOĐENJA KONVERZIJE	
TIP KONVERZIJE	NAČIN IZVOĐENJA KONVERZIJE/STAND.TROŠAK
A. Konverzija listačama na kontinentu	A.1 Sadnja sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom
	A.2 Sjetva sjemena uz ograđivanje zaštitnom ogradom
	A.3 Sadnja sadnica uz korištenje štitnika za sadnice
B. Konverzija četinjačama na kontinentu	B.1 Sadnja sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom
	B.2 Sadnja sadnica uz korištenje štitnika za sadnice
C. Konverzija listačama na kršu	C.1 Sadnja sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom
	C.2 Sadnja sadnica uz korištenje štitnika za sadnice
D. Konverzija četinjačama na kršu	D.1 Sadnja sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom
	D.2 Sadnja sadnica uz korištenje štitnika za sadnice

3.2. USKLAĐENOST SA ŠUMSKOGOSPODARSKIM PLANOVIMA ILI JEDNAKOVRIJEDNIM INSTRUMENTOM		
Plan konverzije je u skladu sa sljedećim šumskogospodarskim planovima ili jednakovrijednim instrumentom	I. Program za gospodarenje šumama šumoposjednika	
	II. Elaborat šumskouzgojnih radova za šume šumoposjednika	
	III. Osnova gospodarenja gospodarskim jedinicama	
	IV. Program za gospodarenje gospodarskim jedinicama na kršu	
	V. Program za gospodarenje šumama posebne namjene	
Oznaka	Redni broj	Naziv šumskogospodarskog plana ili jednakovrijednog instrumenta

3.3. DETALJNI POPIS POVRŠINA ZA KONVERZIJU									
Br. katastr. čest. i/ili odjel/odsjek	MIBŠ (za šumoposjednike)	Ime šumoposjednika/naziv pravne osobe	Tip i način izvođenja konverzije	Redni broj dokumenta iz 3.2.	Površina za konverziju (ha)	Trošak konverzije (HRK)	Količina drvene mase (neto m ³)	Procijenjena vrijednost drvene mase na panju (HRK)	Iznos tražene potpore (HRK)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (7-9)
UKUPNO					XXXX	XXXX	XXXX	XXXX	XXXX

4.	OPIS SADAŠNJEG STANJA
----	-----------------------

Za svaku česticu ili odjel/odsjek (vezati uz grupe čestica ili odjele/odsjeke za koje se predlaže istovrsni način konverzije):

- opisati trenutno stanje šume/šumskog zemljišta (priložiti fotografiju);
- opisati glavne ekološke čimbenike koji bi mogli utjecati na rezultate ili uspjeh konverzije (klimatski parametri, pedološki parametri i dr.);
- opisati potencijal staništa te ukratko opisati što se želi postići konverzijom;
- obrazložiti zašto se predlaže konverzija (za svaki tip predložene konverzije dati kratko obrazloženje);
- opisati postojeću/dubeću drvenu masu (vrste drveća, procjena drvene zalihe na panju i dr.)

5.	OPIS PLANIRANIH AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE KONVERZIJE
----	---

Za svaku česticu ili odjel/odsjek (vezati uz grupe čestica ili odjele/odsjeke za koje se predlaže istovrsni način konverzije):

- navesti i obrazložiti odabrane predložene vrste drveća za provođenje konverzije, njihov omjer, raspored, broj i vrstu šumskog reprodukcij-skog materijala;
- opisati pripremu staništa (način i tehnologija izvođenja);
- opisati sadnju i/ili sjetvu šumskog reprodukcij-skog materijala (način i tehnologija izvođenja);
- opisati i obrazložiti način mehaničke zaštite šumskog reprodukcij-skog materijala;
- opisati ukratko kako će sastojina izgledati nakon provedene konverzije (željeno stanje).

6.	ODRŽIVOST PROJEKTA
----	--------------------

Za svaku česticu ili odjel/odsjek (vezati uz grupe čestica ili odjele/odsjeke za koje se predlaže istovrsni način konverzije):

- objasniti koje aktivnosti korisnik planira poduzeti kako bi zajamčio održivost provedene konverzije.

7.	OČEKIVANI REZULTATI I USKLAĐENOST PROJEKTA S CILJEVIMA
----	--

- Opisati glavne očekivane rezultate provedene konverzije te obrazložiti usklađenost projekta s ciljevima iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., šumskogospodarskim planovima ili jednakovrijednim instrumentom i dr.

PRILOG II.

**STANDARDNI TROŠKOVI KONVERZIJE
DEGRADIRANIH ŠUMSKIH SASTOJINA I ŠUMSKIH
KULTURA**

Potreba određivanja standardnih troškova radova konverzije (rekonstrukcije) šumskih sastojina i šumskih kultura nastala je zbog omogućavanja i olakšavanja provođenja mjere iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014. – 2020. pod nazivom M08 »Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma«, odnosno provođenja tipa operacije 8.5.1. »Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura«.

Glavni cilj ovoga tipa operacije je povećanje otpornosti šumskih ekosustava na biotske i abiotske čimbenike, povećanje okolišne vrijednosti i općekorisnih funkcija šumskih ekosustava, te očuvanje i povećanje biološke raznolikosti. Dugoročno, održivim upravljanjem

šumskim ekosustavima potpomognutim potporama iz ovoga tipa operacije doprinijet će se i povećanju drvene zalihe, što će za posljedicu imati veću dostupnost obnovljivih izvora energije u ruralnim područjima. Također će se povećanjem okolišne vrijednosti šuma i šumskih kultura postići i zaštita tala, voda i zraka, pridonijet će se ublažavanju učinaka klimatskih promjena na šume, zaštiti biološke raznolikosti, spremanju ugljika i proizvodnji kisika. Dugoročno će se unaprijediti i estetska uloga šuma te krajobrazna raznolikost što će zajedno doprinijeti uvećanju okolišne vrijednosti te gospodarske vrijednosti resursa. S obzirom na velik udio (tablica 1) kao i važnost degradiranih šuma za osjetljiva krška područja, kao i degradiranih i zapuštenih šuma za ostala ruralna područja Republike Hrvatske, potrebno ih je šumskouzgojnim radovima što prije obnoviti, odnosno prevesti u viši uzgojni oblik kako bi se doprinijelo povećanju njihove otpornosti i okolišne vrijednosti te povećanju općekorisnih funkcija.

Također, zbog svoje strukture šumske kulture su izrazito osjetljive na biotske i abiotske čimbenike. U trenutku ispunjenja svoje primarne svrhe (zaštita i priprema staništa za pridozatak autohtonih vrsta drveća) potrebno je provesti njihovu konverziju u mješovite šume autohtonih vrsta drveća. Isto je poželjno i zbog činjenice da su mješovite šume upravo zbog svoje strukture puno otpornije na biotske i abiotske čimbenike od šumskih kultura, te imaju veću biološku raznolikost, što pridonosi boljem ispunjavanju općekorisnih funkcija. Pored navedenog, mješovite sastojine poželjno je u svrhu povećanja okolišne vrijednosti šumskih ekosustava oplemeniti sadnjom rijetkih i/ili ugroženih vrsta drveća.

Tip operacije 8.5.1. »Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura«, s obzirom na veliki udio degradiranih šuma u RH, bit će primjenjivana prvenstveno na panjačama, šikarama i šibljacima te drugim privatnim i državnim degradiranim oblicima šumskih sastojina. Također, u okviru ovoga tipa operacije provodit će se konverzija pretežito onih privatnih šuma kod kojih je bitno narušena struktura vrsta kao rezultat neodgovarajućeg gospodarenja u prošlosti kojim se izgubio ili značajno smanjio udio glavne vrste. Nadalje, šumske kulture, osobito monokulture alohtonih vrsta drveća ovim tipom operacija će biti postupno prevedene u mješovite šume visokog uzgojnog oblika sastavljene od autohtonih vrsta drveća, izbjegavajući sadnju samo jedne vrste odnosno stvaranje čistih sastojina.

Tablica 1. Udio degradiranih i ostalih uzgojnih oblika šumskih sastojina u Republici Hrvatskoj

UZGOJNI OBLIK	POVRŠINA ha	POSTOTAK%
Visoke šume	1.283.562	53,42
Panjače	533.828	22,22
Šikare	359.498	14,96
Šibljac	75.595	3,15
Makije	54.614	2,27
Garić	23.437	0,98
Šumske kulture	70.021	2,91
Šumske plantaže	2.228	0,09
Ukupno	2.402.783	100

(Izvor: ŠGOP 2006.-2015.)

Radi lakšeg praćenja u pojmovniku su objašnjeni osnovni pojmovi sadržani u ovom dokumentu.

DEGRADACIJA (lat. *degradatio* – vraćanje na niži stupanj razvoja) je stanje šume nastalo pod utjecajem biotskih i abiotskih faktora, a karakteriziraju ga narušena strukturalna izgrađenost, smanjene prirodne mogućnosti i kvaliteta stabala te narušene stanišne mogućnosti.

KONVERZIJA (REKONSTRUKCIJA) je prevođenje šume u viši uzgojni oblik. Na primjer, prevodi se panjaču u visoku šumu sjemenjaču. Konverzija može biti indirektna i direktna. **Indirektno konver-**

ziju označava korištenje postojećih stabala ili izbojaka, kod kojih se mjerama njege koristeći biološki potencijal sastojine stvaraju uvjeti za prirodnu obnovu i prevođenje u viši uzgojni oblik. **Direktna konverzija** (rekonstrukcija) se obavlja sjetvom ili sadnjom i to kada biološki potencijal sastojine ne osigurava uspjeh određenih gospodarskih mjera (uzgojnih) u stvaranju preduvjeta za prirodnu obnovu.

PANJAČA je šuma niskog uzgojnog oblika koju čine stabla nastala vegetativnim putem bilo od izbojaka iz panja ili iz žilja (odnosno iz preostalog dijela stabla poslije sječe).

ŠIKARA zakrčljala degradirana šumska sastojina grmolikog oblika s deformiranim, zakrčljalim izbojcima različitih vrsta drveća i grmlja, vrlo loše kvalitete. Obično nastaje kao rezultat čestih čistih sječa, brsta stoke ili nekih drugih štetnih biotskih čimbenika. Fiziološko stanje vrsta je takvo da se uzgojnim mjerama ne može puno poboljšati kvaliteta sastojine i indirektnim metodama ju prevesti u viši uzgojni oblik. Vrste koje se koriste kod direktnih metoda prevođenja u viši uzgojni oblik su one koje tu potencijalno pripadaju ili već rastu (klimatogene vrste).

ŠIBLJAK je krajnji degradacijski stupanj šumskih sastojina nastao učestalim sječama, brstom stoke ili pod utjecajem drugih biotskih čimbenika koji su doveli do degradacije šumske sastojine do stadija bez biološke mogućnosti oporavka. Često je čine pionirske vrste drveća. Šibljac su dosta progaljani, uzgojni radovi njege ne daju rezultate te prevođenje u viši uzgojni oblik zahtijeva direktne metode. Vrste koje se koriste kod direktnih metoda prevođenja u viši uzgojni oblik su one koje tu potencijalno pripadaju ili već rastu (klimatogene vrste).

MAKIJA je pojam koji se koristi za degradacijski stadij šume na Mediteranu. Struktura makije ekvivalentna je šikari. Makija se prevodi u viši uzgojni oblik, prije svega zaštitom od štetnih čimbenika koji su doveli do degradacije (česte i intenzivne siječe, brst stoke), njegom (trjebljenje i reduciranje) prevelikog broja izbojaka iz panja, te postepenom obnovom. Kod loših stanišnih uvjeta i jake degradacije prevođenje se obavlja direktnim metodama. Vrste koje se koriste kod direktnih metoda prevođenja u viši uzgojni oblik su one koje tu potencijalno pripadaju ili već rastu (klimatogene vrste).

GARIG je pojam koji se koristi za degradacijski stadij šume na Mediteranu. Karakteriziraju ga progale i grupe grmolikih vrsta koje su obično pionirskog karaktera, vrlo otporne na požare i brst stoke. Glavnih vrsta je vrlo malo ili ih nema. Biološki potencijal vrsta je slab tako da indirektno metode nisu preporučljive. U direktnim metodama konverzije, s obzirom na stanje staništa, koriste se pionirske i klimatogene vrste Mediterana, s ciljem dobivanja mješovitih sastojina.

ŠUMSKA KULTURA je umjetno podignuta šumska sastojina nastala sjetvom sjemena ili sadnjom sadnica na tlima na kojima duži period nije bilo šumske vegetacije. Vrste koje se koriste za podizanje kultura imaju pionirske osobine.

ŠUMSKA PLANTAŽA je umjetno podignuta šumska sastojina nastala sjetvom sjemena ili sadnjom sadnica na tlima na kojima duži period nije bilo šumske vegetacije. Vrste koje se koriste za podizanje kultura imaju pionirske osobine. Šumske plantaže podižu se koristeći agrotehničke mjere koje pospešuju primitak (preživljavanje), početni rast i razvoj stabala, intenzivne radove njege, manji broj stabla i dr. Ti radovi uključuju: oranje, iveranje panjeva, startna gnojidba, navodnjavanje i dr. Podižu se samo na najkvalitetnijim staništima, s brzorastućim vrstama i u kratkim ophodnjama.

Za svaki mogući tip konverzije određeni su prosječni troškovi po jedinici površine (hektaru), a dobiveni su temeljem izračuna stvarnog koštanja svih prihvatljivih aktivnosti nužnih za postizanje cilja

tipa operacije. Konverzije su podijeljene prema položaju odnosno klimatskim i ekološkim uvjetima na *kontinentalno* i *krško* područje, te prema osnovnoj vrsti drveća na konverzije koje se provode *listačama* i na one koje se povode *četinjačama* kao prevladavajućoj vrsti. Dodatni kriterij podjele je *način mehaničke zaštite* od divljači i stoke prilikom provođenja konverzije, što je konačno rezultiralo s devet različitih tipova konverzije koje se razlikuju i po prosječnim troškovima, kako slijedi.

A) Konverzije listačama na kontinentu

A1. Sadnjom sadnicama uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 2. Troškovi konverzije listačama na kontinentu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/59.375	125 m/ha	7375,00	964,05
Sadni materijal	sadnice (2+0)	7.000 kom/ha (3,375 kn/kom)	23625,00	3088,24
Prijevoz sadnog materijala	sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	sadnice (2+0)	7.000 komada/ha	15125,00	1977,12
Opći troškovi	10%	1	5803,00	758,56
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica) po hektaru			63833,00	8344,18

A2. Sjetvom sjemena uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 3. Troškovi konverzije listačama na kontinentu sjetvom sjemena uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/59.375	125 m/ha	7375,00	964,05
Sadni materijal	sjeme listača	do 800 kg/ha (18,75kn/kg)	15000,00	1967,78
Prijevoz sadnog materijala	sjeme listača	traktor + prikolica	1676,00	219,08
Sjetva sadnog materijala	sjeme listača	pod motiku/sijačica	11000,00	1437,91
Opći troškovi	10%	1	4484,40	586,20
Trošak podizanja sastojine listača (sjetva sjemena) po hektaru			49328,40	6448,16

A3. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice

Tablica 4. Troškovi konverzije na kontinentu sadnjom sadnica uz štitnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Sadni materijal	sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (3,375 kn/kom)	5062,50	661,76
Mehanički štitnici	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (10,50 kn/kom)	15750,00	2058,82
Kolci	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (6,25 kn/kom)	9375,00	1225,49
Prijevoz sadnog materijala + štitnici + kolci	sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štitnika	sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	10312,00	1347,97
Opći troškovi	10%	1	5240,45	685,03
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica u štitnike) po hektaru			57644,95	7535,29

B) Konverzije četinjačama na kontinentu

B1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 5. Troškovi konverzije četinjačama na kontinentu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/59.375	125 m/ha	7375,00	964,05
Sadni materijal	C* sadnice (2+0)	2.500 kom/ha (5,625 kn/kom)	14062,50	1838,24
Prijevoz sadnog materijala	C* sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	C* sadnice (2+0)	2.500 komada/ha	8940,00	1168,63
Opći troškovi	10%	1	4228,25	552,71
Trošak podizanja sastojine četinjača (sadnja sadnica) po hektaru			46510,75	6079,84

Napomena: C* oznaka za kontejnersku sadnicu

B2. Sadnjom sadnica uz korištenje štيتnika za sadnice

Tablica 6. Troškovi konverzije četinjačama na kontinentu sadnjom sadnica uz štيتnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Sadni materijal	C* sadnice (2+0)	2.500 kom/ha (5,625 kn/kom)	14062,50	1838,24
Mehanički štيتnici	2.500 kom	2.500 kom/ha (10,50 kn/kom)	26250,00	3431,37
Prijevoz sadnog materijala + štيتnici	C* sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štيتnika	C* sadnice (2+0)	2.500 komada/ha	8940,00	1168,63
Opći troškovi	10%	1	6115,75	799,44
Trošak podizanja sastojina četinjača (sadnja sadnica zaštićenih mehaničkim štيتnicima) po hektaru			67273,25	8793,89

C) Konverzije listačama na kršu

C1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 7. Troškovi konverzije listačama na kršu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/33.403	166 m/ha	5544,00	724,71
Sadni materijal	C* sadnice (2+0)	7.000 kom/ha (6,75 kn/kom)	47250,00	6176,47
Prijevoz sadnog materijala	C* sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	C* sadnice (2+0)	7.000 komada/ha	21650,00	2830,07
Opći troškovi	10%	1	8989,90	1175,15
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica) po hektaru			98888,90	12926,65

Napomena: C* oznaka za kontejnersku sadnicu

C2. Sadnjom sadnica uz korištenje štيتnika za sadnice

Tablica 8. Troškovi konverzije listačama na kršu sadnjom sadnica uz štيتnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Sadni materijal	C* sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Mehanički štيتnici	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (10,50 kn/kom)	15750,00	2058,82
Kolci	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Prijevoz sadnog materijala + štيتnici + kolci	sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štيتnika	sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	10312,00	1347,97
Opći troškovi	10%	1	6176,70	807,41
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica u polipropilensko štيتnike) po hektaru			67943,70	8881,53

Napomena: C* oznaka za kontejnersku sadnicu

D) Konverzija četinjačama na kršu

D1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 9. Troškovi konverzije četinjačama na kršu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/33.403	166 m/ha	5544,00	724,71
Sadni materijal	C* sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Prijevoz sadnog materijala	C* sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	C* sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	6875,00	898,69
Opći troškovi	10%	1	3799,90	496,72
Trošak podizanja sastojina četinjača (sadnja sadnica) po hektaru			41798,90	5463,91

Napomena: C* oznaka za kontejnersku sadnicu

D2. Sadnjom sadnica uz korištenje štيتnika za sadnice

Tablica 10. Troškovi konverzije četinjačama na kršu sadnjom sadnica uz štيتnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Sadni materijal	C* sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Mehanički štيتnici	1.500 komada	1.500 kom/ha (10,50 kn/kom)	15750,00	2058,82
Prijevoz sadnog materijala + štيتnici	C* sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štيتnika	C* sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	9625,00	1258,17
Opći troškovi	10%	1	5095,50	666,08
Trošak podizanja sastojina četinjača (sadnja sadnica zaštićenih mehaničkim štيتnicima) po hektaru			56050,50	7326,86

Napomena: C* oznaka za kontejnersku sadnicu

Za svaki mogući tip konverzije, izračun troškova uvažava propise o broju biljaka i količini sjemena po pojedinim vrstama drveća (tablica 11 i 12).

Tablica 11. Broj biljaka ili količina sjemena

Vrsta drveća	Metoda sjetve	Količina sjemena kg/ha	Broj biljaka kom/ha
Joha			3000-5000
Breza			3000-5000
Vrba			1000-1500
Topola			1000-1500
Topola kultura			273-333
Obična smreka			2500-3000
Obični bor			2000-2500
Crni bor	omaške	3-5	1000-2000
Alepski i brucijski bor	omaške	3-5	1000-2000
Zelena duglazija			1300-2000
Ariš			1200-1800
Primorski bor	omaške	3-5	1000-2000
Borovac			1300-2000
Cedrovi			700-1200

Tablica 12. Broj biljaka i količina sjemena

Vrsta drveća	Metoda sjetve	Količina sjemena kg/ha	Broj biljaka kom/ha
Hrast lužnjak	Omaške	700-1000	7000-10000
	Pod motiku	400-600	
Hrast kitnjak	Omaške	600-800	7000-10000
	Pod motiku	300-500	
Hrast medunac	Omaške	500-700	7000-10000
	Pod motiku	250-450	
Hrast crnika	Omaške	400-600	7000-10000
	Pod motiku	250-400	
Jaseni	Pod motiku	7-10	4000-7000
Obična bukva	Omaške	80-100	7000-10000
	Pod motiku	40-60	
Obična jela	Omaške	60-80	6000-8000
	Pod motiku	8-12	

REKAPITULACIJA STANDARDNIH TROŠKOVA KONVERZIJE PO HEKTARU:

A) Konverzije listačama na kontinentu

A1. Sadnjom sadnicama uz ograđivanje zaštitnom ogradom (8.344 eura)

A2. Sjetvom sjemena uz ograđivanje zaštitnom ogradom (6.448 eura)

A3. Sadnjom sadnica uz korištenje štيتnika za sadnice (7.535 eura)

B) Konverzije četinjačama na kontinentu

B1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom (6.080 eura)

B2. Sadnjom sadnica uz korištenje štيتnika za sadnice (8.794 eura)

C) Konverzije listačama na kršu

C1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom (12.927 eura)

C2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice (8.882 eura)

D) Konverzija četinjačama na kršu

D1. Sadnjom sadnica sa ograđivanjem zaštitnom ogradom (5.464 eura)

D2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice (7.327 eura)

Prilikom podnošenja zahtjeva za potporu u okviru ovoga tipa operacije, korisnik treba podnijeti plan konverzije kao dio zahtjeva za potporu, koji je izradio i potvrdio ovlašteni inženjer šumarstva, a kojim se određuje jedan od devet mogućih tipova konverzije definiranih u standardnim troškovima. Planom konverzije propisuje se način izvođenja konverzije, odabir vrsta drveća te se određuje odgovarajuća tehnologija. Svaki plan konverzije, također, najmanje uključuje sljedeće:

- stanje staništa, npr. određivanje glavnih ekoloških čimbenika koji bi mogli utjecati na rezultate ili uspjeh konverzije. Odredit će se klimatski parametri, pedološki parametri i dr,
- opis i popis vrsta drveća, kao i njihov omjer, odabir vrsta koje će najbolje uspijevati u stanišnim uvjetima i u okviru postavljenog cilja,
- način rada (sjetva sjemena ili sadnja sadnica golog ili obloženog korijena) uz obrazloženje,
- prostorni raspored, broj biljaka te druge posebnosti predložene tehnologije provođenja konverzije uz obrazloženje.

Prihvatljive su isključivo sljedeće vrste drveća prilikom provođenja konverzije:

- Hrast lužnjak – *Quercus robur* L.;
- Hrast kitnjak – *Quercus petraea* (Matt.) Liebl.;
- Hrast cer – *Quercus cerris* L.;
- Hrast crnika – *Quercus ilex* L.;
- Hrast medunac – *Quercus pubescens* Willd.;
- Obična bukva – *Fagus sylvatica* L.;
- Poljski jasen – *Fraxinus angustifolia* Vahl;
- Obični jasen – *Fraxinus excelsior* L.
- Lipa – *Tilia* sp.;
- Crna joha – *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.;
- Bijela joha – *Alnus incana* (L.) Moench;
- Domaće vrste topole i vrbe – *Populus* sp. i *Salix* sp.
crna topola – *Populus nigra* L.,

- bijela topola – *Populus alba* L.,
bijela vrba – *Salix alba* L.,
bademasta vrba – *Salix triandra* L.)
- m) Vočkarice: divlja trešnja – *Prunus avium* (L.) L.,
pitomi kesten – *Castanea sativa* Mill.,
divlja kruška – *Pyrus pyraeaster* (L.) Burgsd.,
divlja jabuka – *Malus sylvestris* (L.) Mill.,
brekinja – *Sorbus torminalis* (L.) Crantz,
mukinja – *Sorbus aria* (L.) Crantz,
jarebika – *Sorbus aucuparia* L.,
oskoruša – *Sorbus domestica* L.
- n) Vez – *Ulmus laevis* Pall. syn. *U. effusa* Willd.
- o) Klen – *Acer campestre* L.
- p) Gorski javor – *Acer pseudoplatanus* L.
- q) Mliječ – *Acer platanoides* L.
- r) Kineski javor – *Acer tataricum* L.
- s) Rogač – *Ceratonia siliqua* L.
- t) Obični grab – *Carpinus betulus* L.
- u) Bijeli grab – *Carpinus orientalis* Mill.
- v) Crni grab – *Ostrya carpinifolia* Scop.
- w) Crni jasen – *Fraxinus ornus* L.
- x) Koprivič – *Celtis australis* L.
- y) Planika – *Arbutus unedo* L.
- z) Uskolisna zelenika – *Phillyrea angustifolia* L.
- aa) Širokolisna zelenika – *Phillyrea latifolia* L.
- bb) Lemprika – *Viburnum tinus* L.
- cc) Crni bor – *Pinus nigra* J.F. Arnold
- dd) Obični bor – *Pinus sylvestris* L.
- ee) Alepski bor – *Pinus halepensis* Mill.
- ff) Brucijski bor – *Pinus brutia* Ten.
- gg) Primorski bor – *Pinus pinaster* Aiton
- hh) Pinija – *Pinus pinea* L.
- ii) Obični čempres – *Cupressus sempervirens*
- jj) Obična smreka – *Picea abies* (L.) H. Karst.

Standardni troškovi konverzije degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura definirani su na temelju stvarnih prihvatljivih troškova ostvarenih u posljednje tri godine (2011., 2012. 2013.). Mogući tipovi konverzije definirani su i opisani temeljem standardnih definicija. Popis aktivnosti prilagođen je uvjetima prihvatljivosti definiranim u mjeri M08 iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. za tip operacije 8.5.1. »Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura«.

PRILOG III.**OBRAZAC KOLAUDACIJSKOG ZAPISNIKA**

KOLAUDACIJSKI ZAPISNIK		
I.	Kolaudacijski zapisnik o izvršenim pripremnim radovima za konverziju (uz Zahtjev za isplatu prve rate)	(označiti)
II.	Kolaudacijski zapisnik o izvršenim radovima konverzije (uz Zahtjev za isplatu konačne rate)	(označiti)
1.	NAZIV PROJEKTA	
2.	UKUPNA POVRŠINA NA KOJOJ SE PROJEKT PROVODI	(ha)
3.	NAZIV KORISNIKA	(naziv ili ime i prezime)
4.	ADRESA PREBIVALIŠTA/SJEDIŠTA	(ulica i broj, grad, poštanski broj)
5.	TELEFON/MOBITEL/FAX	
6.	OIB	
7.	MIBŠ	(za šumoposjednike)

Kriteriji odabira zahtjeva za potporu – tip operacija 8.5.2. – Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture

KRITERIJI ODABIRA 8.5.2.		
KRITERIJ		Bodovi
1	Cilj ulaganja	najviše 20
1.1.	Ulaganja kojima je krajnji cilj educiranje i informiranje o šumi, održivom gospodarenju šumama, zaštiti šuma i okolišu	20
1.2.	Ulaganja kojima je krajnji cilj promicanje i korištenje rekreacijskih, zdravstvenih i turističkih funkcije šuma te prirodne ljepote krajobraza	15
1.3.	Ulaganja kojima se promovira održivo korištenje nedrvenih šumskih proizvoda	10
1.4.	Ulaganja kojima je cilj revitalizacija i uređenje pojedinačnih elementa unutar šume (izvori, bunari, ulazi u spilje)	5
2	Tip korisnika	najviše 10
2.1.	Šumoposjednici, udruga šumoposjednika/šumovlasnika	10
2.2.	Trgovačka društva i druge pravne osobe koje gospodare državnim šumama i šumskim zemljištem, te udruge civilnog društva i druge pravne osobe aktivne u zaštiti prirode	5
3	Tip ulaganja	najviše 10
3.1.	Ulaganja kod kojih se koriste prirodni i ekološki prihvatljivi materijali	10
4	Lokacija ulaganja	najviše 5
4.1.	Ulaganja koje se provode u šumama unutar zaštićenih područja prirode i područja ekološke mreže Natura 2000	5
MAKSIMALNI BROJ BODOVA		45
PRAG PROLAZNOSTI		15

*U slučaju da ulaganje zadovoljava više kriterija unutar pojedine skupine, korisniku se dodjeljuje najveći broj bodova koju ulaganje zadovoljava.

PRILOG V.

OZNAČAVANJE ULAGANJA SUFINANCIRANIH IZ PRORAČUNA EUROPSKE UNIJE

Sva ulaganja koja se provode u okviru Programa ruralnog razvoja RH, a financiraju se iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR, engl. EAFRD) trebaju biti propisno označena, u skladu s točkom 2.2. Odgovornosti korisnika Priloga XII Informiranje i komuniciranje o potpori iz fondova Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20. 12. 2013.). Označavanje ulaganja je obveza krajnjeg korisnika.

1. Obveze korisnika

Korisnik je u obvezi propisno označiti svoje ulaganje, i to:

1.1. Tijekom provedbe projekta:

A) Putem mrežne stranice, ukoliko korisnik ima takvu stranicu namijenjenu poslovnim potrebama. Na stranici se objavljuje kratak opis projekta, uključujući njegove ciljeve i rezultate, ističući financijsku potporu unije.

B) Putem plakata (minimalno formata A3), za ulaganja kod kojih javna potpora prelazi iznos od 10.000 eura

C) Putem informativne ploče, za ulaganja kod kojih vrijednost javne potpore prelazi iznos od 50.000 eura

D) Putem privremenog panoa, za ulaganja u infrastrukturu/građevinske radove kod kojih vrijednost javne potpore premašuje iznos od 500.000 eura.

Na plakatima, pločama i panoima trebaju biti navedeni podaci o projektu, uključujući i financijsku potporu unije.

1.2. Nakon dovršetka ulaganja

Po dovršetku ulaganja, korisnik na mjestu koje je lako vidljivo, postavlja trajnu ploču ili pano primjerene veličine s podacima o ulaganju, financijskom doprinosu unije.

2. Primjer označavanja ulaganja

Plakat, informativna ploča, trajni ili privremeni pano za označavanje ulaganja sadržavaju sljedeće elemente:



2.1. Tehničke karakteristike plakata/panoa/ploča

(a) Uz amblem (zastavu) EU-a stavlja se obavezno i zastava Republike Hrvatske:

(b) Uz ove ambleme ističe se i sljedeća izjava: »Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja«.

(c) Oznaka obavezno sadrži i naziv fonda iz kojeg se projekt sufinancira (EPFRR), naziv projekta te iznos sufinanciranja iz proračuna EU-a i RH (izraženo u postocima).

(d) Minimalno 25% površine oznake (reklamnog panoa/ploče/plakata/banera na mrežnoj stranici) zauzimaju zastave EU-a i RH te obavezni tekst.

(e) Detaljne informacije o grafičkim rješenjima oblikovanja simbola EU-a, dostupne su na stranici http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/index_en.htm

PRILOG VI.

POPIS GREŠAKA U POSTUPCIMA JAVNE NABAVE S PRIMJENJIVOM STOPOM ISPRAVKA

Br.	Vrsta greške	Opis greške	Stopa ispravka
1.	Pogrešan odabir vrste postupka javne nabave	Nije odabran odgovarajući postupak u skladu s propisima kojima se uređuje postupak javne nabave	100%
2.	Izostanak objave Poziva na nadmetanje	Poziv za nadmetanje nije objavljen u skladu s propisima koji uređuju postupak javne nabave (objava u Elektroničkom oglasniku javne nabave Narodnih novina RH ili u Službenom listu Europske unije (SLEU) kada je to primjenjivo)	100% 25% ako poziv na nadmetanje nije objavljen u SLEU-u.
3.	Podjela procijenjene vrijednosti ugovora o radovima/uslugama/nabavi robe	Procijenjena vrijednost nabave je podijeljena na način da se izbjegava primjena propisa koji uređuju postupak javne nabave Ukoliko se izbjegava objava u SLEU-u za cijelu skupinu predmetnih radova, usluga ili robe	100% 25% ako se objava poziva na nadmetanje zahtijeva direktivama, a poziv na nadmetanje nije objavljen u SLEU-u
4.	Neusklađenost – s rokovima za zaprimanje ponuda ili – s rokovima za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje	Rokovi za zaprimanje ponuda (ili zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje) bili su kraći od rokova propisanih propisima koji uređuju postupak javne nabave	25% ako je smanjenje rokova >= 50% 10% ako je smanjenje rokova >= 30% 5% ako je drukčije smanjenje rokova (ta se stopa ispravka može smanjiti na od 2% do 5% kada se smatra da priroda i ozbiljnost nedostatka ne opravdavaju stopu ispravka od 5%)
5.	Izostanak objave – produljenih rokova za zaprimanje ponuda ili – produljenih rokova za zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje	Rokovi za zaprimanje ponuda (ili zaprimanje zahtjeva za sudjelovanje) produljeni su bez objave u skladu s relevantnim pravilima (tj. objave u SLEU-u ako je javna nabava obuhvaćena direktivama)	10% Ispravak se može smanjiti na 5% ovisno o ozbiljnosti greške
6.	Nisu propisani: – uvjeti sposobnosti u pozivu na nadmetanje i/ili – kriteriji za odabir ponude (i njihova ponderiranja) u pozivu na nadmetanje ili u dokumentaciji za nadmetanje	Pozivom za nadmetanje nisu određeni uvjeti sposobnosti. i/ili Kada ni u pozivu na nadmetanje niti u dokumentaciji za nadmetanje nisu dovoljno detaljno opisani kriteriji za odabir ponude te njihovo ponderiranje (primjenjivo kad je kriterij odabira ekonomski najpovoljnija ponuda)	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ako su uvjeti sposobnosti/kriteriji za odabir ponude navedeni u pozivu na nadmetanje (ili u dokumentaciji za nadmetanje, u pogledu kriterija za odabir ponude), ali nedovoljno detaljno
7.	Nezakoniti i/ili diskriminacijski uvjeti sposobnosti i/ili kriteriji za odabir ponude utvrđeni u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje	Slučajevi u kojima su gospodarski subjekti spriječeni dati ponudu zbog nezakonitih uvjeta sposobnosti i/ili kriterija za odabir ponude navedenih u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
8.	Uvjeti sposobnosti nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora	Može se dokazati da minimalne razine sposobnosti za određeni ugovor nisu povezane s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora, pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju javne nabave za tržišno natjecanje	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
9.	Diskriminirajuće tehničke specifikacije	Određivanje tehničkih standarda koji su prespecifični i tako da se njima ne osigurava jednak pristup za ponuditelje ili imaju učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju javne nabave za tržišno natjecanje	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
10.	Nedostatna definicija predmeta ugovora (predmeta nabave)	Opis u pozivu na nadmetanje i/ili dokumentaciji za nadmetanje nedostatan je potencijalnim ponuditeljima/natjecateljima za određivanje predmeta ugovora (predmeta nabave)	10% Ispravak se može smanjiti na 5% ovisno o ozbiljnosti greške
11.	Izmjena uvjeta sposobnosti nakon otvaranja ponuda što je dovelo do pogrešnog prihvaćanja ponuditelja	Uvjeti sposobnosti izmijenjeni su tijekom faze odabira što je dovelo do toga da je ponuda koja je trebala biti ocijenjena kao neprihvatljiva, ocijenjena kao prihvatljiva	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške

12.	Izmjena uvjeta sposobnosti nakon otvaranja ponuda što je dovelo do pogrešnog odbijanja ponuditelja	Uvjeti sposobnosti izmijenjeni su tijekom faze odabira što je dovelo do toga da je ponuda koja je trebala biti ocijenjena kao prihvatljiva, ocijenjena kao neprihvatljiva.	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
13.	Ocjena ponuditelja/natjecatelja upotrebom nezakonitih uvjeta sposobnosti ili kriterija za odabir ponude	Tijekom ocjene ponuditelja/natjecatelja uvjeti sposobnosti upotrijebljeni su kao kriteriji za odabir ponude ili se kriterije za odabir ponude navedeni u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje nije poštovalo, što je dovelo do primjene nezakonitih uvjeta sposobnosti ili kriterija za odabir ponude. (primjenjivo kod ekonomski najpovoljnije ponude)	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
14.	Nedostatak transparentnosti i/ili jednakog postupanja tijekom pregleda i ocjene ponuda	Revizijski trag koji se osobito odnosi na ocjene dane svakoj ponudi nije jasan/opravan/transparentan ili ne postoji; i/ili zapisnik o pregledu i ocjeni ne sadržava sve elemente	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
15.	Izmjena ponude tijekom ocjene	Javni naručitelj omogućava ponuditelju/natjecatelju izmjenu ponude tijekom pregleda i ocjene ponuda	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
16.	Pregovori tijekom postupka javne nabave	U provedbi otvorenog ili ograničenog postupak javni naručitelj pregovara s ponuditeljima tijekom faze ocjenjivanja, što dovodi do značajne izmjene početnih uvjeta određenih u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
17.	Pregovarački postupak s prethodnom objavom poziva na nadmetanje sa znatnom izmjenom uvjeta određenih u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje	U provedbi pregovaračkog postupka s prethodnom objavom poziva na nadmetanje, početni uvjeti ugovora znatno su izmijenjeni, čime se opravdava objava novog nadmetanja	25% Ispravak se može smanjiti na 10% ili 5% ovisno o ozbiljnosti greške
18.	Odbijanje ponude s neuobičajeno niskom cijenom	Kod ponude s neuobičajeno niskom cijenom, naručitelj je odbio ponudu bez da je prethodno pisanim putem od ponuditelja zatražio objašnjenje s podacima o sastavnim elementima ponude koje smatra bitnima za izvršenje ugovora	25%
19.	Sukob interesa	Utvrđeno je da postoji sukob interesa između naručitelja i odabranog ponuditelja.	100%
20.	Znatna izmjena elemenata ugovora određenih u pozivu na nadmetanje ili dokumentaciji za nadmetanje	Izmjene ugovora nisu u skladu s propisima kojima se uređuje postupak javne nabave	25% iznosa ugovora i dodatno vrijednost dodatnog iznosa ugovora proizašlog iz znatne izmjene elemenata ugovora
21.	Smanjenje područja primjene ugovora	Ugovor je sklopljen u skladu s dokumentacijom za nadmetanje, s propisima kojima se uređuje postupak javne nabave, ali je nakon toga slijedilo smanjenje područja primjene ugovora bez opravdanog razloga	Vrijednost smanjenja područja primjene i dodatno 25% vrijednosti konačnog područja primjene (samo kada je smanjenje područja primjene ugovora znatno)
22.	Sklapanje dodatnih ugovora o radovima/uslugama/nabavi robe (ako to sklapanje predstavlja znatnu izmjenu početnih uvjeta ugovora) bez provedbe javnog nadmetanja, a izostaje sljedeći uvjet: – iznimna žurnost izazvana događajima koji se nisu mogli predvidjeti	Glavni ugovor sklopljen je u skladu s relevantnim odredbama, ali je nakon njega slijedio jedan ili više dodatnih ugovora o radovima/uslugama/nabavi robe (bez obzira na to jesu li formalno sklopljeni u pisanom obliku) koji su sklopljeni tako da nisu u skladu odredbama postojećeg ugovora, dokumentacije za nadmetanje, propisima kojima se uređuje postupak javne nabave, tj. odredbama vezanim s pregovaračkim postupcima bez objave razloga iznimne žurnosti izazvane događajima koji se nisu mogli predvidjeti ili sklapanja dodatnih ugovora o nabavi robe, radovima i uslugama	100% vrijednosti dodatnih ugovora
23.	Dodatni radovi ili usluge koji prelaze graničnu vrijednost utvrđenu u relevantnim odredbama	Glavni ugovor sklopljen je u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje postupak javne nabave, ali je nakon njega slijedio jedan ili više dodatnih ugovora koji prelaze vrijednost početnog ugovora iznad granice određene propisima kojima se uređuje postupak javne nabave	100% iznosa koji prelazi vrijednost početnog ugovora